

Informacijos lengvai suprantama kalba atmintinė

<p>Žodžių pasirinkimas</p> <ul style="list-style-type: none">☐ Vartoju dažnus ir trumpus žodžius.☐ Retus tarptautinius žodžius keičiu lietuviškais.☐ Vartoju nesutrumpintus žodžius.☐ Atsisakiau visų neesminių pavadinimų ar vardų.☐ Renkuosi tiesioginės reikšmės žodžius ar posakius.☐ Abstrakčias sąvokas keičiu konkrečiomis arba iliustruojau pavyzdžiais.☐ Sudėtingesnius žodžius paaiškinu pavyzdžiais.☐ Didelius skaičius ir procentines išraiškas pakeičiau apibendrinančiais žodžiais.☐ Skaičius rašau skaitmenimis <p>Sakiniai</p> <ul style="list-style-type: none">☐ Sakiniai tekste trumpi.☐ Vartoju paprastas veiksmažodžių formas.☐ Vartoju veikiamosios rūšies konstrukcijas.☐ Laikausi įprastos žodžių tvarkos.☐ Pasikartojantį dalyką įvardinu tuo pačiu žodžiu.☐ Įvardžius, kur įmanoma, keičiu daiktavardžiais.☐ Renkuosi teigiamą raišką.	<p>Teksto struktūra</p> <ul style="list-style-type: none">☐ Tekstą suskaidžiau dalimis ir jas pavadinau.☐ Siužetas turi loginę seką.☐ Sakinius aiškiai sieju.☐ Nepateikiu informacijos skliaustuose.☐ Viską vardinu punktais. <p>Teksto formatavimas</p> <ul style="list-style-type: none">☐ Šrifto dydis bent 14.☐ Pasirinkau aiškiai skaitomą šriftą.☐ Tekstas paryškintas tik juodinant.☐ Tekstą sulygiavau iš kairės.☐ Pirmos eilutės neatitrauktos.☐ Palikau tarpus tarp eilučių.☐ Naują sakinį pradedu naujoje eilutėje.☐ Žodį visada baigiu toje pačioje eilutėje.☐ Tekstas pateiktas pasteliniame fone.☐ Teksto spalva kontrastuoja su fonu.☐ Puslapiai sunumeruoti dešinėje apačioje.☐ Paliktos plačios paraštės, puslapyje yra tuščios vietos.
--	--

Lengvai suprantamos kalbos gairės:

- Teksto lengvai suprantama kalba rengimo gairės, 2021
https://www.lu.lv/fileadmin/user_upload/LU.LV/Apaksvietnes/Projekti/perlsi/Tekstu_lengvai_suprantama_kalba_rengimo_gaires.pdf
- Informacija skirta visiems. Europinės rekomendacijos, kaip rengti lengvai skaitomą ir suprantamą informaciją
https://www.inclusion-europe.eu/wp-content/uploads/2017/06/LT_Information_for_all.pdf

Ministro įsakymas A1-784 „Dėl Informacijos teikimo asmenims su negalia jų pasirinktais prieinamais bendravimo būdais rekomendacijų patvirtinimo“

- Informacijos teikimo asmenims su negalia jų pasirinktais prieinamais bendravimo būdais rekomendacijos → <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/668427a18ef611eea791d94269904d9b>
- Rekomendacijų pritaikymo paaiškinimas → <https://www.youtube.com/watch?v=mFq1BfAX6pg&t=903s>

Lengvai suprantamos kalbos pavyzdžiai

Užsienio:

- „8 Sidor“ Švedų naujienų portalas
<https://8sidor.se/>
- Violence against women, European union agency for fundamental rights
https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2017-easy_read-violence-against-women_en.pdf
- Things to know about the covid-19 vaccine
https://www.health.gov.au/sites/default/files/2023-07/health_er_things_to_know_about_the_covid-19_vaccine_print.pdf

Lietuvos situacija:

- Lietuvos ateities vizija „Lietuva 2050“
<https://lr.v.lt/media/viesa/saugykla/2023/11/pJniNbvPbTE.pdf>
- Kas yra Krašto apsaugos ministerija?
<https://kam.lt/leidiniai/ka-daryti-kai-prasideda-ekstremali-situacija-lengvai-suprantama-kalba/>
- Ką daryti, kai prasideda ekstremali situacija?
<https://kam.lt/leidiniai/ka-daryti-kai-prasideda-ekstremali-situacija-lengvai-suprantama-kalba/>
- 15min.lt/lengvai
<https://www.15min.lt/lengvai>
- Skaitiniai iš „Perlsi“ projekto
<https://www.lu.lv/en/perlsi/io-lithuania/graded-readers/>

- Skaityk lengvai
https://www.amb.lt/vaikams/data/public/uploads/2023/11/d2_skaityk-lengvai.pdf
- Ukmergės rajono savivaldybė
<https://www.ukmerge.lt/informacija-lengvai-suprantama-kalba/?lang=uk>
- Elektrėnų miesto savivaldybė
<https://www.elektrenai.lt/go.php/lit/img/297>
- Ką daryti jeigu tave nuskriaudė?
https://taurage.lt/wp-content/uploads/2024/04/Ka-daryti-jeigu-tave-nuskriaude_-Teisingumo-ministerija.pdf

Papildoma informacija:

- Negaliai jautrios kalbos gairės
https://anta.lrv.lt/public/canonical/1733739405/808/Negaliai%20jautrios%20kalbos%20gair%C4%97s_adaptuotos.pdf
- Negaliai jautrios kalbos gairių viešinimo kampanija „Keisk plokštelę“
<https://keiskplokstele.lt/>
Negaliai jautrios kalbos gairių pristatymas
<https://www.youtube.com/watch?v=s2GxRjDPJ6Q>
- Lengvai suprantama kalba – asmenims su individualiais poreikiais prieinama informacija
<https://data.kurkl.lt/wp-content/uploads/2023/04/Easy-to-read-esamos-situacijos-analize.pdf>
- Šnekamosios lengvai suprantamos kalbos projektas „Selsi“
<https://selsi.eu/lt/homepage-ltu/project/>

Nemokamos iliustracijų bazės:

- Arasaac
<https://arasaac.org/pictograms/search>
- ANTA iliustracijų bazė
<https://app.powerbi.com/view?r=eyJrljoiMzkzMTgwZGYtYmFINy00Zjc5LTlkNWltNTg0NjYzZWY0NGYxliwidCI6ImExYzA1NjI3LWMyYzYtNDk5OC1iM2I0L>

[WI0MDNmZWlyY2E2YyIsImMiOjI9&pageName=ReportSectiondf05e24d3c18d45f9f44](https://www.wi0mdnmzwlyy2e2yylslmMiOjI9&pageName=ReportSectiondf05e24d3c18d45f9f44)

- Pexel
<https://www.pexels.com/>
- Unsplash
<https://unsplash.com/>
- Sclera
<https://www.sclera.be/en/picto/search?searchField=>
- Freepik
<https://www.freepik.com/>
- **Lengvai suprantamos kalbos žodynas**
<https://lskz.lt>

Svarbu! Teksto pabaigoje nurodyti nuotraukų šaltinį.

Primename, kad rengiant tekstus lengvai suprantama kalba **nėra vieno teisingo varianto.**

Svarbu laikytis rekomendacijų ir tekstus įvertinti su tikslinės grupės auditorija (pavyzdžiui, asmenimis turinčiais intelekto negalią).

Dėl informacijos ar konsultacijos galite kreiptis

į Laurą Mikelevičiūtę laura.mikeleviciute@anta.lt +37066743014